

Time :-3 Hrs

Marks: 100

- N.B. 1. All questions are compulsory**
2. All questions carry equal marks

Q. 1 Solve any two questions from the following.

- a) What is agriculture? Write the characteristics of Indian agriculture.
- b) Suggest remedial measures to increase agricultural productivity.
- c) Explain the importance of agriculture in the Indian economy.

Q. 2 Solve any two questions from the following.

- a) What is land? Write the natural characteristics of land.
- b) What is soil erosion? Explain the types of soil erosion.
- c) Suggest the preventive measures on soil erosion.

Q. 3 Solve any two questions from the following.

- a) Explain the role of agricultural inputs in agricultural development.
- b) State the importance of organic fertilizers in agricultural productivity.
- c) Write the consequences of chemical fertilizers.

Q. 4 Solve any two questions from the following.

- a) What is farm business management? Explain its principles.
- b) State the nature of farm business management.
- c) What is land? Explain its importance in agricultural development.

Q. 5 Write Short Notes. (any two)

- a) Agricultural productivity
- b) Soil Testing
- c) Objectives farm business Management
- d) Modern agricultural equipments

मराठी रूपांतर

[वेळ : ३तास]

[गुण: १००]

सूचना : 1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत

2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत

प्र. 1 खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) शेती म्हणजे काय ? भारतीय शेतीची वैशिष्ट्ये लिहा.
- ब) शेतीची उत्पादकता वाढवण्यासाठी उपाय सुचवा.
- क) शेतीचे भारतीय अर्थव्यवस्थेतील महत्व स्पष्ट करा.

प्र. 2 खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) मृदा म्हणजे काय ? मृदेची नैसर्गिक गुण वैशिष्ट्ये लिहा.
- ब) जमिनीची धूप म्हणजे काय ? जमिनीच्या धुपेचे प्रकार सांगा.
- क) जमिनीची धूप थांबण्यासाठी प्रतिबंधक उपाय सुचवा.

प्र. 3 खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) कृषी आदानांची कृषी विकासातील भूमिका स्पष्ट करा.
- ब) सेंद्रिय खतांचे शेती उत्पादनातील महत्व सांगा.
- क) रासायनिक खतांचे दुष्परिणाम लिहा.

प्र. 4 खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन म्हणजे काय? त्याची तत्वे स्पष्ट करा.
- ब) कृषी व्यवसाय व्यवस्थापनाचे स्वरूप सांगा.
- क) भूमी म्हणजे काय ? तीचे शेती विकासातील महत्व सांगा.

प्र. 5 टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

- अ) कृषी उत्पादकता
- ब) मातीपरीक्षण
- क) कृषी व्यवसाय व्यवस्थापनाचे उद्देश
- ड) आधुनिक शेती अवजारे